

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝના કમિશનર, દિલ્હી.

વિરુદ્ધ

મેસર્સ એક્શન કન્સ્ટ્રક્શન ઇન્વેસ્ટમેન્ટ (પી) લિમિટેડ.

જુલાઈ ૧૯, ૨૦૦૬.

[ન્યાયમુર્તી અરિજીત પસાયત અને ન્યાયમુર્તી એસ. એચ. કાપડિયા]

સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ એક્ટ, ૧૯૪૪ – કલમ-૪(૪)(ડી) – મોબાઈલ કેન્સનું મૂલ્યાંકન કરી શકાય તેવું મૂલ્ય – સંબંધિત મુદ્દો – વિભાગ દ્વારા ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ દાખલ કરાયેલ અપીલ મેમોમાં અને સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ આ મામલો દાખલ કરવા માટે પહેલીવાર ઉઠાવવામાં આવેલી વર્તમાન અપીલમાં પ્રતિબિંબિત ન થયેલ પ્રશ્ન – સુપ્રીમ કોર્ટે પ્રશ્નની તપાસ કરવાનો ઇનકાર કર્યો – ભારતનું બંધારણ, ૧૯૫૦ – આર્ટીકલ-૧૩૬ – નવી અરજી.

વર્તમાન અપીલ કેન્દ્રીય આબકારી અધિનિયમ, ૧૯૪૪ની કલમ-૪(૪)(ડી) હેઠળ મોબાઇલ કેનના મૂલ્યાંકનક્ષમ મૂલ્યની ગણતરી સાથે સંબંધિત છે, જે વર્ષ ૨૦૦૦ પહેલા સંબંધિત સમયે હતી.

કરદાતા - પ્રતિવાદીએ તેના દ્વારા ઉત્પાદિત કરવામાં આવતા મોબાઇલ કેન પરની એક્સાઇઝ ડ્યુટી ટાળવા માટે જાણી જોઈને નોન - ફંક્શનલ ડમી યુનિટ શરૂ કર્યું હોવાનું માનીને, ન્યાય-નિર્ણાયક સત્તા મંડળે આકારણીપાત્ર મૂલ્ય રૂ.૨૬,૬૩,૪૦૦/- નક્કી કર્યું હતું, જેમાં અનુરૂપ એક્સાઇઝ ડ્યુટી જવાબદારી રૂ.૪,૧૦,૧૪૪/- . જો કે, મારુતિ ઉદ્યોગ લિમિટેડમાં આ અદાલતના ચુકાદાને પગલે અપીલીય સત્તા મંડળે ચુકાદો આપ્યો હતો કે, કરદાતા દ્વારા વસૂલવામાં આવતી કિંમતને કમ - ડ્યુટી કિંમત તરીકે ગણવી જોઈએ અને તે મુજબ આકારણીપાત્ર મૂલ્ય ઘટાડીને રૂ. ૨૨,૦૯,૮૨૭/- ઠરાવ્યું હતું. તદાનુસાર આબકારી જકાતના સંદર્ભમાં કરદાતાની જવાબદારી ઘટીને રૂ.૩,૫૩,૫૭૩/- થઈ ગઈ હતી. પરિણામે કરદાતાએ રિફંડની માંગ કરી હતી.

અપીલીય સત્તા મંડળના આદેશ સામે વિભાગે ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ માત્ર એ આધાર પર અપીલ કરી હતી કે, મારુતિ ઉદ્યોગ લિમિટેડનો નિર્ણય સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા સમીક્ષા અરજી દ્વારા પુનર્વિચારણા માટે બાકી છે અને તેથી, અપીલીય સત્તા

મંડળે તે ચુકાદાનું પાલન ન કરવું જોઈએ. પરંતુ અરજી ફગાવી દેવામાં આવી હતી. તેથી વર્તમાન અપીલ.

ત્યાર બાદ આ સમીક્ષા અરજી ફગાવી દેવામાં આવી છે. જ્યારે આ બાબત સ્વીકારવા માટે આવી ત્યારે વિભાગ વતી વિનંતી કરવામાં આવી હતી કે, મારુતિ ઉદ્યોગ લિમિટેડનો ચુકાદો વર્તમાન કેસના તથ્યોને લાગુ પડતો નથી.

પ્રશ્નની તપાસ કરવાનો ઈન્કાર કરીને અને ત્યાર બાદ અપીલને ફગાવી દેતા, કોર્ટે ઠરાવ્યું કે :—

કેસના સંજોગોમાં, આ અદાલત વાસ્તવિક મુદ્દામાં જવા માંગતી નથી, ખાસ કરીને જ્યારે વિભાગ દ્વારા ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષની અપીલમાં અને વર્તમાન અપીલમાં આ અદાલત સમક્ષ આવી કોઈ અરજી લેવામાં આવી ન હતી. બંને અપીલમાં લેવામાં આવેલો એકમાત્ર આધાર એ હતો કે, મારુતિ ઉદ્યોગ લિમિટેડમાં આ અદાલતનો ચુકાદો સમીક્ષા અરજી દ્વારા ફરીથી વિચારણા માટે બાકી હતો. વર્તમાન કેસમાં મારુતિ ઉદ્યોગ લિમિટેડમાં આ અદાલતના ચુકાદાને લાગુ ન કરવા અંગેનો પ્રશ્ન ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ અપીલ મેમોમાં અને વર્તમાન અપીલમાં પ્રતિબિંબિત થતો નથી અને તેથી, આ અદાલત કેસના તથ્યાત્મક પરિપ્રેક્ષ્યની તપાસ કરવાથી દૂર રહે છે.

[૬૭૮ – સી – એફ]

સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝના કમિશનર, દિલ્લી વિ. મારુતિ ઉદ્યોગ લિમિટેડ, (૨૦૦૨)
૧૪૪ ઇ.એલ.ટી. ૩નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

દિવાની અપીલી અધિકારશ્રેત્ર ૨૦૦૪ની સિવિલ અપીલ નં. ૬૩૯૪.

કસ્ટમ્સ, એક્સાઈઝ એન્ડ સર્વિસ ટેક્સ એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ, નવી દિલ્લીના
અંતિમ આદેશ નં. ૬૧૧/૦૪-એન.બી (એ) તા. ૧૬/૦૬/૨૦૦૪માંથી
અપીલ નં. ઇ/૩૮૫૭/૦૩-એન.બી (એ).

સાથે

સિવિલ અપીલ નં. ૨૩૮૦/૨૦૦૫, ૨૯૬૭ - ૨૯૬૯/૨૦૦૫,
૨૯૭૦/૨૦૦૫, ૩૪૮૧/૨૦૦૪, ૩૭૨૪/૨૦૦૫, ૩૮૫/૨૦૦૪,
૪૯૦૯/૨૦૦૪, ૬૩૪૮ - ૬૩૫૦/૨૦૦૪, ૬૫૨૩/૨૦૦૪ અને
૭૬૬૨/૨૦૦૪.

અપીલકર્તા માટે એ. કે. ગાંગુલી, ટી. વી. રત્નમ, કે. સ્વામી, બી. કે. પ્રસાદ
અને પી. પરમેસ્વરન.

પ્રતિવાદી માટે જોસેફ વેલ્લાપક્ષી, પિયુષ કુમાર, અનિતા શેનોય, અજય કે. જૈન
સીમા જૈન, એમ. પી. વિનોદ, વી. લક્ષ્મીકુમારન, આલોક યાદવ અને રાજેશ
કુમાર.

ઝારખંડ રાજ્ય માટે સી. ડી. સિંહ, ધુપદ કશ્યપ અને મીનાક્ષી શર્મા.

કોર્ટનો ચુકાદો આપનાર – જસ્ટીસ કાપડિયા.

દિવાની અપીલ નં. ૨૦૦૪નો ૬૩૯૪.

આ સિવિલ અપીલ સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ એક્ટ, ૧૯૪૪ની કલમ-૩૫એલ(બી)
હેઠળ કસ્ટમ્સ, એક્સાઈઝ એન્ડ સર્વિસ ટેક્સ એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ (ટૂંકમાં
"સી.ઈ.એસ.ટી.એ.ટી"), નવી દિલ્હી દ્વારા પસાર કરાયેલા તા.
૧૬/૦૬/૨૦૦૪ના આદેશ સામે અપીલ નં.ઈ/૩૮૫૭/૦૩ – એન.બી(એ)
અપીલકર્તા દ્વારા અહીં દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલને ફગાવી દે છે.

આ સીવીલ અપીલમાં સામેલ પ્રશ્ન કેન્દ્રીય આબકારી અધિનિયમ, ૧૯૪૪
(ટૂંકમાં "૧૯૪૪ અધિનિયમ")ની કલમ-૪(૪)(ડી) હેઠળ મોબાઈલ કેનના
મૂલ્યાંકનક્ષમ મૂલ્યની ગણતરી સાથે સંબંધિત છે, કારણ કે, તે વર્ષ ૨૦૦૦
પહેલા સંબંધિત સમયે હતું.

આ અપીલમાં ઉદ્ભવતા તથ્યો નીચે મુજબ છે:

આકારણી કરનાર (પ્રતિવાદી)એ તેના દ્વારા ઉત્પાદિત કરવામાં આવતા મોબાઇલ કેન પરની એક્સાઇઝ ડ્યુટી ટાળવા માટે એસીઈ ઇન્ડસ્ટ્રીઝના નામે બિન - કાર્યાત્મક ડમી એકમ શરૂ કર્યું હતું. કેનોને પહેલા મૂલ્યાંકનકર્તાના પરિસરમાં એસેમ્બલ કરવામાં આવ્યા હતા અને પછી ફરીથી એસેમ્બલી માટે અર્ધ - નોકડાઉન સ્થિતિમાં તોડી પાડવામાં આવ્યા હતા. એ.સી.ઈ ઇન્ડસ્ટ્રીઝના નામે નાના એકમોને ઉપલબ્ધ છૂટનો ખોટી રીતે લાભ ઉઠાવીને તેને ફરજની ચુકવણી કર્યા વિના દૂર કરવામાં આવી હતી. મૂલ્યાંકનકર્તાએ ત્રણ કેન્સનું ઉત્પાદન કર્યું હતું, જેની કિંમત રૂ.૨૬,૬૩,૪૦૦/- જેમાં રૂ. ૪,૧૦,૧૪૪/- ફરીદાબાદના સેન્ટ્રલ એક્સાઇઝના એડિશનલ કમિશનરે તા. ૦૩/૧૧/૧૯૯૯ની કારણદર્શક નોટિસ દ્વારા કરદાતાઓને કેન્દ્રીય એક્સાઇઝ નિયમો, ૧૯૪૪ના નિયમ-૧૭૩ હેઠળ મોબાઇલ કેન કેમ જમ ન કરવી જોઈએ તેનું કારણ બતાવવા માટે કહ્યું હતું. તેમણે રૂ.૪,૧૦,૧૪૪/-ની આબકારી જકાત અને દંડની પણ માંગ કરી હતી. મૂલ્યાંકનકર્તાએ કારણદર્શક નોટિસનો જવાબ આપ્યો હતો. કરદાતાએ એ વાતને નકારી કાઢી હતી કે, એ.સી.ઈ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ એક ડમી એકમ હતું, જેમ કે વિભાગે આક્ષેપ કર્યો હતો. ત્યાર બાદ વિભાગના અધિકારીઓની એક ટીમે એ.સી.ઈ ઇન્ડસ્ટ્રીઝના પરિસરની મુલાકાત લીધી હતી. રેકૉર્ડ્સની ચકાસણી પર, વિભાગને જાણવા મળ્યું કે, એ.સી.ઈ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ એ કરદાતાનો એક વિભાગ હતો અને તે વિભાગ મોબાઇલ કેનના

સ્પેર-પાર્ટ્સમાં કામ કરતો હતો. વિભાગને વધુમાં જાણવા મળ્યું કે, એ.સી.ઈ ઇન્ડસ્ટ્રીઝના પરિસરમાં કોઈ ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિ થઈ નથી. તા.૧૧/૦૬/૧૯૯૯ના એ.ઈ.સી ઇન્ડસ્ટ્રીઝના માલિકની તપાસ કરવામાં આવી હતી. ૧૯૪૪ના કાયદાની કલમ-૧૪ હેઠળ તેમનું નિવેદન નોંધવામાં આવ્યું હતું જેમાં તેમણે કબૂલાત કરી હતી કે, એ.સી.ઈ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ દ્વારા કબજા હેઠળના પરિસરમાં કોઈ ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિ હાથ ધરવામાં આવી ન હતી અને સમગ્ર વ્યવસ્થા ફરજ ટાળવા માટે અને તે જ સમયે, મુક્તિ સૂચના નં.૮/૯૯, તા. ૨૮/૦૨/૧૯૯૯. તેમણે વધુમાં કબૂલાત કરી હતી કે, મોબાઈલ કેન્સનું ઉત્પાદન વાસ્તવમાં મૂલ્યાંકનકર્તા દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું, એ.સી.ઈ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ દ્વારા નહીં.

આ સંજોગોમાં, ચુકાદો આપનાર સત્તાધિકારી એવા નિષ્કર્ષ પર આવ્યા હતા કે, કરદાતાએ આબકારી જકાત ટાળવા માટે જાણી જોઈને બિનકાર્યક્ષમ એકમ શરૂ કર્યું હતું. તદાનુસાર, ન્યાય-નિર્ણાયક સત્તા મંડળે જમી અને રૂપિયા જમીના બદલામાં વળતર દંડ માટે કરદાતા દ્વારા આપવામાં આવેલી બેંક ગેરંટીમાંથી ૦૩ લાખ રૂપિયા.

ન્યાય-નિર્ણાયક સત્તા મંડળના વિવાદિત આદેશથી વ્યથિત થઈને, કરદાતાએ કમિશનર (અપીલ) સમક્ષ અપીલ કરી હતી. આક્ષેપિત નિર્ણય દ્વારા અપીલીય સત્તા મંડળે એવું માન્યું હતું કે, એ.સી.ઈ ઇન્ડસ્ટ્રીઝે કરવેરા લેનાર

દ્વારા આબકારી જકાત ટાળવા માટે બનાવવામાં આવેલું બિનકાર્યક્ષમ એકમ હતું અને નાના પાયે એકમ તરીકે છૂટનો દાવો કર્યો હતો ; કે, ઉપરોક્ત કેન્સનું ઉત્પાદન કરવેરા લેનાર દ્વારા ઠરાવ્યું હતું પરંતુ તેમને એ.સી.ઈ ઇન્ડસ્ટ્રીઝના નામે મંજૂરી આપવામાં આવી હતી અને તેથી, કેન્દ્રીય આબકારી નિયમોના નિયમ-૧૭૩-ક્યુ હેઠળ ફરજનું સ્પષ્ટ ઉદ્દેશન અને ચોરી થઈ હતી. અપીલીય સત્તા મંડળે વધુમાં નોંધ્યું હતું કે, મૂલ્યાંકનકર્તાએ ચુકાદો આપનાર સત્તા મંડળના આદેશ અનુસાર ફરજ ચૂકવી હતી. ઉપરોક્ત ચોરીને કારણે વિભાગે મૂલ્યાંકન કર્યું અને રૂ.૪,૧૦,૧૪૪/- . જોકે, અપીલીય સત્તા મંડળે એવો મત વ્યક્ત કર્યો હતો કે, સામાન્ય કિંમત જે આકારણીપાત્ર મૂલ્યનો આધાર છે તે કમ - ડ્યુટી કિંમત છે. તે આધારે અપીલીય સત્તા મંડળે ચુકાદો આપનાર સત્તા મંડળ દ્વારા નક્કી કરાયેલ આકારણીપાત્ર મૂલ્ય રૂ.૨૬,૬૩,૪૪૦/- થી ઘટાડીને રૂ.૨૨,૦૯,૮૨૭/- કરી દીધું અને તદાનુસાર કરદાતાની જવાબદારી રૂ. ૪,૧૦,૧૪૪/- થી રૂ.૩,૫૩,૫૭૩/- . તદાનુસાર, કરદાતા રિફંડ માંગે છે.

અપીલીય સત્તા મંડળના નિર્ણયોથી નારાજ થઈને વિભાગે ટ્રિબ્યુનલ એટલે કે, સી.ઈ.એસ.ટી.ઈ.ટીમાં અપીલ કરી હતી. અમે અપીલના મેમો પર ધ્યાન આપ્યું છે. અપીલના મેમોમાં લેવામાં આવેલો એકમાત્ર આધાર એ છે કે, સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ કમિશનર, દિલ્લી વિરુદ્ધ મારુતિ ઉદ્યોગ લિમિટેડના કેસમાં (૨૦૦૨) (૧૪૪) ઈ.એલ.ટી ૩માં નોંધાયેલો આ અદાલતનો ચુકાદો ૨૦૦૩ની

સમીક્ષા અરજી (સી) નં. ૭૫ દ્વારા આ અદાલત દ્વારા પુનર્વિચારણા માટે બાકી હતો અને તેથી, અપીલ સત્તા મંડળે મારુતિ ઉદ્યોગ લિમિટેડ (સુપરા)માં આ અદાલતના ચુકાદાનું પાલન ન કરવું જોઈએ. આ સંબંધમાં વિભાગે સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ એક્સાઈઝ એન્ડ કસ્ટમ્સ દ્વારા જારી કરાયેલા પરિપત્ર નં. ૭૪૯/૬૫/૨૦૦૩-સી.એક્સ, તા. ૨૬/૦૯/૨૦૦૩ પર આધાર રાખ્યો હતો.

ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા તા.૧૬/૦૬/૨૦૦૪ પર આપવામાં આવેલા વિવાદિત નિર્ણય દ્વારા, જો કે, મારુતિ ઉદ્યોગ લિમિટેડ (સુપરા)ના કેસમાં આ અદાલતના ચુકાદાને ધ્યાનમાં રાખીને વિભાગ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલને ફગાવી દેવામાં આવી હતી.

આ વિવાદિત નિર્ણયથી વ્યથિત થઈને વિભાગ ૧૯૪૪ના કાયદાની કલમ-૩૫એલ(બી) હેઠળ વૈધાનિક અપીલ દ્વારા આ અદાલતમાં આવ્યો છે. આ તબક્કે, એ નોંધવું મહત્વપૂર્ણ છે કે, વિભાગ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી સીવીલ અપીલમાં ફરી એકવાર પરિપત્ર નં.સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ એક્સાઈઝ એન્ડ કસ્ટમ્સ, નવી દિલ્હીની ૭૪૯/૬૫/૨૦૦૩-સી.એક્સ, તા.૨૬/૦૯/૨૦૦૩ અપીલીય સત્તા મંડળે ખાસ કરીને જ્યારે આ અદાલતમાં સમીક્ષા અરજી (સી) નં.૭૫/૨૦૦૩ દ્વારા પુનર્વિચારણા બાકી હતી ત્યારે કમ - ડ્યુટી કિંમતના આધારે આકારણીપાત્ર મૂલ્ય નક્કી કરવામાં ભૂલ કરી હતી. આ તબક્કે, અમે

નિર્દેશ કરી શકીએ છીએ કે, ઉપરોક્ત સમીક્ષા અરજી ત્યારથી ફગાવી દેવામાં આવી છે અને કેન્દ્રીય બોર્ડ દ્વારા નીચે ટાંકવામાં આવેલા તા.૨૭/૧૨/૨૦૦૪ના પરિપત્ર દ્વારા તા.૨૬/૦૮/૨૦૦૩નું પરિપત્ર પાછું ખેંચવામાં આવ્યું છે.

જ્યારે આ બાબત સ્વીકારવા માટે આવી ત્યારે વિભાગ વતી વિનંતી કરવામાં આવી હતી કે, મારુતિ ઉદ્યોગ લિમિટેડ (ઉપરોક્ત)માં આ અદાલતનો ચુકાદો વર્તમાન કેસની હકીકતોને લાગુ પડતો નથી કારણ કે, વાસ્તવમાં કરદાતાના દ્વારા તેના ખરીદદારો પાસેથી કરની રકમ વસૂલવામાં આવતી નથી, જેમ કે મારુતિ ઉદ્યોગ લિમિટેડ (ઉપરોક્ત)ના કિસ્સામાં.

અમે આ પ્રશ્નની તપાસ કરવા તૈયાર નથી. ઉપર જણાવ્યા મુજબ, તા.૨૨/૦૮/૨૦૦૩ના આદેશ દ્વારા, અપીલીય સત્તા મંડળના આદેશ સામે વિભાગે માત્ર એ આધાર પર અપીલ દાખલ કરી હતી કે, મારુતિ ઉદ્યોગ લિમિટેડ (ઉપરોક્ત)માં આ અદાલતનો નિર્ણય સમીક્ષા અરજી (સી) નં.૭૫/૨૦૦૩ દ્વારા ફરીથી વિચારણા માટે બાકી છે. આ સંબંધમાં વિભાગે બોર્ડના પરિપત્ર નં. ૭૪૯/૬૫/૨૦૦૩-સી.એક્સ પર આધાર રાખ્યો હતો: તા.૨૬/૦૮/૨૦૦૩, જે અહીં નીચે ટાંકવામાં આવી છે:

"પરિપત્ર નં. ૭૪૯/૬૫/૨૦૦૩-સી-એક્સ, તા.૨૬/૦૮/૨૦૦૩.

એફ. નં.૩૮૭/૬૭/૯૯-જે.સી.

ભારત સરકાર.

નાણાં મંત્રાલય (મહેસૂલ વિભાગ).

સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ એક્સાઈઝ એન્ડ કસ્ટમ્સ, નવી દિલ્હી.

વિષય: કેન્દ્રીય આબકારી માટે માલનું મૂલ્યાંકન.

હેતુઓ – શુલ્ક સાથે કિંમત.

સી. સી. ઈ, મદુરાઈ વિરુદ્ધ ટી. વી. એસ. શ્રીચક્ર લિમિટેડ, (૨૦૦૨) વિરુદ્ધ ઈ. એલ. ટી. એ. ૨૭૯ (એસ. સી.)ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના તા.૨૬/૦૨/૨૦૦૨ના ચુકાદા અને સી. સી. ઈ., દિલ્હી વિરુદ્ધ મારુતિ ઉદ્યોગ લિમિટેડ, (૨૦૦૨) વિરુદ્ધ ૧૪૧ ઈ. એલ. ટી. ૩ (એસ. સી.)ના કેસમાં તા.૨૭/૦૨/૨૦૦૨ના ચુકાદા તરફ ધ્યાન દોરવામાં આવે છે. ઉપરોક્ત ચુકાદા દરમિયાન, વિભાગ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલને માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવી હતી, જેમાં એ વાતને સમર્થન આપવામાં આવ્યું હતું કે, કરદાતા દ્વારા વસૂલવામાં આવેલી વેચાણ કિંમતને આબકારી જકાતનો સમાવેશ માનવામાં આવે છે અને તેથી, માલના

એક્સાઈઝેબલ મૂલ્ય પર પહોંચવામાં, જે જકાત ચૂકવવાપાત્ર છે તેને બાકાત રાખવાની છે.

આ સંબંધમાં, એ જાણ કરવી જરૂરી છે કે, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ઉપરોક્ત ચુકાદાઓ સામે, વિભાગ દ્વારા સમીક્ષા અરજીઓ દાખલ કરવામાં આવી છે અને માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે નોટિસ જારી કરવાનો આદેશ આપ્યો છે.તેથી, વિનંતી કરવામાં આવે છે કે આ મુદ્દા પર ચુકાદા માટે બાકી રહેલા અને રિમાન્ડ કરાયેલા કેસોને વિભાગ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી સમીક્ષા અરજી પર માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય સુધી કોલ બુકમાં બાકી રાખી શકાય. તદાનુસાર, જો આ મુદ્દા પર કોઈ પણ અપીલ અધિકારીનો કોઈ પ્રતિકૂળ નિર્ણય આ દરમિયાન આવે છે, તો તેની સામે અપીલ કરવાની જરૂર પડશે.

જો કે નાણા અધિનિયમ, ૨૦૦૩ની કલમ-૧૩૬ મુજબ, કેન્દ્રીય આબકારી અધિનિયમની કલમ-૪માં કલમ-૪(૧)માં સ્પષ્ટીકરણ દાખલ કરીને સુધારો કરવામાં આવ્યો છે, જેથી ભાવ - કમ - ડ્યુટીમાં માલ પર ચૂકવવાપાત્ર ફરજનો સમાવેશ થતો હોવાનું માનવામાં આવશે, બોર્ડનો મત છે કે, સુધારેલી જોગવાઈ માત્ર સંભવિત રીતે લાગુ થશે અને જૂના કેસોને સંબંધિત સમયે પ્રવર્તમાન કાયદાની જોગવાઈઓ અનુસાર અનુસરવા પડશે.

એવી વિનંતી કરવામાં આવે છે કે, આ પરિપત્રની સામગ્રીને તમારા ચાર્જ હેઠળના તમામ કમિશનરોના ધ્યાનમાં લાવવામાં આવે જેથી તેમના તરફથી જરૂરી કાર્યવાહી કરી શકાય.

એ નોંધવું અગત્યનું છે કે, મારુતિ ઉદ્યોગ લિમિટેડ (ઉપરોક્ત)માં આ અદાલતના ચુકાદા સામે વિભાગ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી સમીક્ષા અરજી તા.૦૯/૧૨/૨૦૦૪ના ફગાવી દેવામાં આવી હતી અને તે મુજબ, સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ એક્સાઈઝ એન્ડ કસ્ટમ્સે અહીં ઉપર ટાંકવામાં આવેલ તેનું પરિપત્ર તા.૨૬/૦૯/૨૦૦૩ના પાછું ખેંચી લીધું હતું અને પરિપત્ર નં. ૮૦૩/૩૬/૨૦૦૪-સી.એક્સ, તા.૨૭/૧૨/૨૦૦૪ સગવડતા માટે, અમે નીચે તા.૨૭/૧૨/૨૦૦૪ની તારીખના ઉપરોક્ત પરિપત્રને પણ ટાંકીએ છીએ:

"પરિપત્ર નં.૮૦૩/૩૬/૨૦૦૪-સી.એક્સ, તા. ૨૭/૧૨/૨૦૦૪.

એફ. નં.૩૮૭/૬૭/૯૯-જે.સી.

ભારત સરકાર.

નાણાં મંત્રાલય (મહેસૂલ વિભાગ).

સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ એક્સાઈઝ એન્ડ કસ્ટમ્સ, નવી દિલ્હી.

વિષય: કેન્દ્રીય આબકારી હેતુ માટે માલનું મૂલ્યાંકન – કમ – ડ્યુટી ભાવ
– સંબંધિત

ઉપરની ફાઈલમાંથી બહાર પાડવામાં આવેલ બોર્ડના પરિપત્ર નં.
૭૪૯/૬૫/૨૦૦૩-સી.એક્સ, તા.૨૬/૦૯/૨૦૦૩ [૨૦૦૩ (૧૫૭) ઇ.
એલ. ટી. ટી ૨૭] પર કૃપા કરીને ધ્યાન આપવા માટે આમંત્રિત કરવામાં આવે
છે.

માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે તેના તા.૦૯/૧૨/૨૦૦૪ના આદેશ દ્વારા
૨૦૦૦ની સિવિલ અપીલ નં.૩૭૮૩ અને વિભાગ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી
અન્ય સંબંધિત બાબતોમાં ૨૦૦૩ની સમીક્ષા અરજી (સી) નં.૭૫ને ફગાવી
દીધી છે. ચુકાદાની નકલ સંલગ્ન છે [જુઓ:૨૦૦૪ (૧૭૯) ઇ. એલ. ટી. એ.
૧૦૨].

ઉપરની બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને ઉપરોક્ત તા.૨૬/૦૯/૨૦૦૩ની
તારીખનો પરિપત્ર આથી પાછો ખેંચી લેવામાં આવ્યો છે.

એવી વિનંતી કરવામાં આવે છે કે, તે મુજબ પગલા લેવા માટે આ બાબત
તમામ સંબંધિત લોકોના ધ્યાનમાં લાવવામાં આવે.

ઉપરોક્ત સંજોગોમાં, અમે હકીકતના મુદ્દામાં જવા માંગતા નથી, ખાસ કરીને જ્યારે વિભાગ દ્વારા ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ અપીલમાં અને આ અદાલત સમક્ષ વર્તમાન સિવિલ અપીલમાં આવી કોઈ અરજી લેવામાં આવી ન હતી. અમે ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ વિભાગ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલના મેમોમાં ઉલ્લેખિત આધારો પર ધ્યાન આપ્યું છે અને અમે આ અદાલત સમક્ષ વિભાગ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી દીવાની અપીલમાં ઉલ્લેખિત આધારો પર પણ ધ્યાન આપ્યું છે. ઉપર જણાવ્યા મુજબ, વિભાગ દ્વારા ઉપરોક્ત બંને અપીલમાં લેવામાં આવેલો એકમાત્ર આધાર એ હતો કે, મારુતિ ઉદ્યોગ લિમિટેડ (ઉપરોક્ત)માં આ અદાલતનો ચુકાદો સમીક્ષા અરજી (સી) નં.૭૫/૨૦૦૩ દ્વારા ફરીથી વિચારણા માટે બાકી હતો. વર્તમાન કેસમાં મારુતિ ઉદ્યોગ લિમિટેડ (ઉપરોક્ત)માં આ અદાલતના ચુકાદાને લાગુ ન કરવા અંગેનો પ્રશ્ન ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ અપીલ મેમોમાં અને દીવાની અપીલમાં પ્રતિબિંબિત થતો નથી અને તેથી, અમે કેસના તથ્યાત્મક પરિપ્રેક્ષ્યની તપાસ કરવાથી દૂર રહીએ છીએ. આ સંજોગોમાં, આ કેસની હકીકતો પર, આ દીવાની અપીલમાં કોઈ યોગ્યતા નથી અને તે બરતરફ કરવામાં આવે છે.

નાગરિક અપીલ નં. ૨૩૮૦/૨૦૦૫, ૨૯૬૭ - ૨૯૬૯/૨૦૦૫, ૨૯૭૦/૨૦૦૫, ૩૪૮૧/૨૦૦૪, ૩૭૨૪/૨૦૦૫, ૩૮૫/૨૦૦૪, ૪૯૦૯/૨૦૦૪, ૬૩૪૮ - ૬૩૫૦/૨૦૦૪, ૬૫૨૩/૨૦૦૪ અને ૭૬૬૨/૨૦૦૪.

ઉપરની સિવિલ અપીલ નં.૬૩૯૪/૨૦૦૪ના નિર્ણયને ધ્યાનમાં રાખીને, આ અપીલ ફગાવી દેવામાં આવે છે.

તમામ અપીલમાં ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ આપવામાં આવશે નહીં.

અરજીઓ ફગાવી દેવામાં આવી હતી.

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.